

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

NEW YORK, May 22 — I meant to mention it before, and if I neglected to do so, it was only because of an oversight; but the fact stands out like the nose on my face: of all the commentators who write for Lithuanian American Communist newspapers, it is my conviction that Frank Stulgis, who conducts the "Believe Me!" column in Laisvė, is head and shoulders above any of his contemporaries.

One cannot help respecting a man who has the courage of his convictions. And when Mr. Stulgis expresses his opinions in the manner which is so unique in the Communist press — entirely devoid of invective and the usual "why bother with his arguments? He's a dope" type of approach — I feel that no matter how mistaken he may be in his conclusions, it would be pure boorishness to ignore them. After all, there is a vast difference between sincerity and mere adherence to the "party line," even if the sincerity is, in my estimation, misplaced.

In the May 21st English page of Laisvė, Mr. Stulgis remarks: "Some Lithuanians, notably those who are some 3,000 miles from Vilnius, say that Stalin forgot to return ALL of the Vilnius territory and that Russia still holds a portion of what was once considered Vilnius Territory. What a generous guy, Joe Stalin is!" — one commentator says.

"In the first place," continues Mr. Stulgis, "Lithuania received the city of Vilnius and adjacent territory on a silver platter. The Russian Red Army took it from Poland who had stolen it from Lithuania some 20 years before. In order to be fair about the whole thing, it can be considered that the other parts which still remain in the USSR were in payment for the deed of returning the large city of Vilnius. One may say, 'What more do you want for nothing?' But let us stick to the fact (and if Mr. Bukšnaitis cares to comment, let him read this also) and see what actually occurred."

The "facts" to which Mr. Stulgis refers are the assertions of one Reverend Father Kemėšis which appeared in the weekly "Amerika" and professed that the most prominent Lithuanians in Švenčioniai passed resolutions asking the Russian government to take their section of the country under its guardianship. As Mr. Stulgis puts it, "the Soviets acted according to the desire of the population living in these sections. They (the Lithuanians) wanted to go to USSR instead of Lithuania." Having thus established the USSR's legal claim to the disputed historic Lithuanian territory, Mr. Stulgis proceeds to do a mental somersault in order to conclude his column with the following paragraph:

"We agree, though, that those sections (of Lithuania's territory) should be returned to Lithuania. (Ed Note: Isn't that what I've been trying to

L. R. K. S. A. SEIMAS WORCESTERYJE

WORCESTER, Mass.—Gegužės 20 d. šv. Kazimiero parapijoje prasidėjo didžiosios katalikų fraternalės organizacijos vardu Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje 52-sis seimas. Seimas galimai užtruks keturias ar net penkias dienas. Parapijoje klebonauja kun. Aug. Petaitis.

Ši organizacija yra seniausia ir pastoviausia lietuvių katalikų organizacija Amerikoje. Susikūrė 1886 metais, reikiama jau sulaukė 54 metų veiklos ir gyvavimo paminėjimo. Organizacija susitvėrusi ir pašalpo tikslais, per tą laiką sušėpusi savo narius ir neturtingas šeimas, nemažai nuveikusi mūsų išeivijos reikaluose ir prisidėjusi prie kultūrinio darbo. Organizacijos turtais lyginasi su SLA turtais ir siekia iki pusantro milijono dolerių vertės. Narių skaičiumi pasakutiniui laikui ir gerokai padidėjusi.

Seimas skaitlingas delegatais ir svečiais. Vyksta svarbiu metu, kada Europoje tautos grumiasi ir lieja nekaltą žmonių kraują. Seimui lieka daug reikalų, kaip organizacijos taip ir kitais gyvenimo klausimais svarstyti ir nustatyti gaires. Gyvenimas lekia skubiai, su juo keičiasi žmonių ir organizacijų reikalai ir padėtis. Aktualūs klausimai ypač krinta ant mūsų lietuvių išeivių didžiųjų organizacijų ir kitų sugrupavimų bei draugijų. Mūsų tautos dalis gyvena šiame žemyne ir seka Europos karo įvykius eidama kasdieninio pilko gyvenimo taku. Amerikos įsikimas į karą sujudintų ir mus lietuvius. Be savo išeivijos reikalų mes dar turime rūpintis mūsų tėvynės reikalais ir jai tiesti pagalbos ranką įvairiais atvejais ir svarbesniais momentais.

Svarbu yra šiandien mūsų išeivijos daliai ypatingai būti susipratusiai ir kovoti už tautinius reikalus. Katalikų Seimas savo plačia programa svarstys eilę organizacijos reikalų ir svečiais.

Advertisement for 'JAUNIMAS' (Lithuanian Youth) with a subscription form and contact information.

say all along?) However, let's wait until the war is over and see how things work out. It is possible that after the war, any errors of judgement made here and there, if there were any, will be rectified. In the meantime, let us be happy for Lithuania that it was spared a horrible fate. Well, if any of the readers of this column can find any cause for jubilation in such an attitude, let them shout Hosannah! For one, will continue to wear sackcloth and ashes.

8,000 KILOMETRŲ STULPAS

Mokslininkai apskaičiavo, kad žemė ir mėnulis vienas antrą pritraukia su 4 trilijonų tonų jėga. Jei staiga netikėtai išnyktų vadinamoji Newtono trauka, tai, kad mėnulis ir saulė būtų išlaikyti įprastu atstumu vienas nuo antro, prireiktų juos sutvirtinti geležiniu stulpu 8,000 kilometrų storumo.

Lai LRKSA būna gausus nutarimais ir ugdo nariuose vienybę ir solidarumą. Seimui linkėtina sklandaus svarstymo organizacijos reikalų ir vertingų tautos daliai tarimų.

IŠ AMERIKOS BALTIJOS DRAUGIJOS VEIKLOS WASHINGTONE

WASHINGTON, D. C.—Balandžio 15 d. Washingtone įvyko Baltijos Amerikos draugijos narių susirinkimas, International Students House, 1708 New Hampshire Ave., N. W.

Draugijos nariams kalbėjo neseniai grįžusi iš Europos p. Dorothy Matelis iš Baltimore, Md., kuri išbuvo Europoje apie penkis metus. Dalį laiko ji mokėsi Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Į susirinkimą ji atsilankė apsirėngusi gražiu lietuvišku tautiniu kostiumu ir taip pat buvo pastačiusi nariams pamatyti keletą lietuviškų rankų darbų ir išdrožintų statulėlių. Jos pasakojimai apie buvimą Lietuvoje ir kaip studentės, buvo labai įdomūs. Ji pareiškė, kad tie Amerikos lietuviai studentai, kurie dabar mokosi Lietuvos universitete laiko Lietuvą labai įdomia ir savo buvimą Lietuvoje naudingu. P. lė Matelytė Washingtone viešėjo pas savo brolių ir brolienei Valentine

Matelius. Kaip neseniai grįžusią iš Europos, vietinės spaudoje reporteriai ją aplankė ir pasikalbėjo apie Europą.

Balandžio 25 d. Washingtone, Dodge viešbučio Garden Tea House įvyko cikagiečio p. Bielajaus šokių koncertas, kuriame p. Bielajaus grupė paško 22 atskirus Baltijos valstybių ir Vidurio Europos liaudies šokių koncertinę dalyį atliko cikagietė p. lė Elena Pečukaiytė, kuri plačiai žinoma vakaruose dainos mėgėjų sluoksniuose. Šiame šokių ir dainų vakare, kurį surengė Baltijos Amerikos draugija, žmonių dalyvavo daug, Visas vakaro pelnas skirtas Vilniaus reikalams. Lietuvių šokėjų grupė taip pat dalyvavo Tautiniame liaudies festivalyje, kur labai gražiai pasirodė.

Šio sezono paskutinis Baltijos Amerikos draugijos susirinkimas Washingtone įvyks pirmadienį gegužės 27 d. International Students House. L. J. Esunas.

STIPRINKIME LIETUVĄ EKONOMINIAI

Pabandykite šita Lietuvos Paremimo būdą!

Dalies Amerikos lietuvių priėjimas ir remimas Lietuvos įvairių reikalų išsilieka gana reguliariai. Lietuvių įvairios organizacijos taip pat, nors taipgi ne visos, nepasilieka nuo aukojimo Lietuvos reikalams.

Bet tai vis tik dalies — vis tiek tam tikros dalies. Didelės gausybės pavienių lietuvių ir įvairių organizacijų nėra visai atsiliepię į jokią pagalbos šauksmą.

Tam tikri šaltiniai platina žinias, ir randasi tokių žmonių, kurie greitai patiki, kad viešai renkamos aukos kartais nepasiekia savo tikslo.

Tie, kurie šį reikalą geriau žino, nereikia jokių abejonų dėl aukų pasiekimo tiems reikalams, kuriems visuomenė aukoja.

Bet visi Amerikoje gyvenanti lietuviai turi ką nors Lietuvoje palikę iš savo artimųjų: tėvus, brolius, seseris, dėdes, tetas, pusseseres, kiti net labai artimus, brangius jaunystės draugus.

Kurie tik išgalit, kurie nesaf vargo prispausti, kiekvienas privalot padaryti labai lengvai įvykinamą dovaną tiems, savo artimiesiems: pasijokit jiems ši pavasarį, tuojau, be jokio atidėjimo, mažiausia \$10.00!

Tokia suma daugybei Amerikoje gyvenančių lietuvių yra mažniekis. Nekuriems tas hus ir apsisunkinimas, bet kodėl neapsisunkinti save tokia maža naštele, kada galit ištiesti saviškiams pagalbos ranką ir pralinksminti juos savo netikėta, jų neprašyta dovana?!

Tuo būdu, kiekvienam apdovanojant savo artimiausį giminietį dešėtu-kišu dolerių, i trumpą laiką Lietuvoje paplistų nauji simtai tūkstančių dolerių pinigų!

Tuož Zemaityja, Aukštaitija, Suvalkija, Dzūkija ir naujai atlaisvinta Vilniaus kraštą užplūstų milijonai litų, kurie stoikiškai sustiprintų.

Pinigas yra viso judėjimo "šmeras": "Netepsi, nevažiuosi," sako lietuviška patarlė. Patepkim Lietuvos ekonominio gyvenimo ratus savo dovanėlėmis savo artimiesiems — ir tą imkim daryti dabar, šį pavasarį, per gegužės ir birželio mėnesius.

Šios jūsų dovanėlės tikrai pasieks jūsų skirtą asmenį, ir suteiks jam didelį džiaugsmą! Pinigai i Lietuvą eina per pašta ir bankus ir per Lietuvos viškas pinigų siuntimo agentūras. Naudokitės jomis.

(Kas turit daugiau, negu vieną giminietį apdovanoti, siųskite jiems nors po penkinę — bet siųskit!)

Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras. K. S. Karpus, Sekr.

BAIGIAMA NAUJA RADIJO STOTIS

KAUNAS. — Galingosios radio stoties statyba ties Balties jais jau iš žymiosios dalies baigiamas. Tai bus 120 kw galingumo stotis. Dalis užsienuose užsakytų mašinų jau gauta, kitos dalies — iš Prancūzijos ir Anglijos dar laukiama. Vilniaus radio stotis jau sustiprinta iki 25 kw galingumo. Iki rudens manoma galingumą sustiprinti dar iki 50 kw. Glaudesniam ryšiui su lietuvių išeivija Amerikoje ir kitur numatoma pastatyti specialią apie 50 kw galingumo radio stotį, kuri taip pat tarnaus telegrafo ryšiams palaikyti. Siųstuvo reikalas užsienio kraštams apie Lietuvą informuoti, seniai buvo jaučiamas.

SPARNUOTAS LAIVAS

Prancūzas inžinierius Grunbergas suprojektavo laivą, kurio visas liemuo bus po vandeniū. Galinga naujo laivo dugtonų skiauturė baigiasi gana didele plokštuma sparno pavidalu, tuo sparnu ir remiasi viso laivo svoris. Sparnas yra po vandeniu, vairo šonuose. Šoninė laivo pusiausvyrą palaiko dvi pludės.

Laivo svoris yra taip suskirstytas, kad priešakis siekia truputį grimzti i vandenį, tačiau pludės automatiniai palaiko pusiausvyrą, taip kad juo giliau juos nugrimzta i vandenį, juo yra didesnė jų keliamoji galia. Laivą varo galingas aviacinīs variklis, pastatytas laivo viršuje. Motoras suka du propelerius, traukiamais ir stumiamais judesiais.

Povandeniu esančio sparno aplanka ir palyginti nedidelis dydis, teikia laivo judėjimui mažą priešinimą. Dėl to inž. Grunbergo laivas turi pagal jo apskaičiavimus išplėsti labai didelį greitį, nepasiekiamą kitais laivams.

Jeigu visa praeitis būtų dabartimi, o dabartis tebebūtų drauge su ateitimi, nebūtų galima atskirti: kur priežastys ir kur pasėkos?

IS LIETUVOS I AMERIKA PER MURMANSKĄ

KAUNAS. — Švedų Amerikos transatlantinio susisiekimo linijai nebeįgalint naudotis Goteborgo ir kitais švedijos uostais ir dėl minų laukų nebeįgalint laivams praplaukti pro Kategatą ir Skageraką, švedai veda derybas su suomiais dėl leidimo švedų laivams naudotis suomių Petsamo uostu greta Murmansko. Tad galimas daiktas, kad tuo keliu pradės eiti ir Lietuvos susisiekimas su Amerika. Taip pat numatomas pagyvėjimas per Odesos uosta.

Large advertisement for 'Dienraščio Vienybės Pavasariniai Piknikai' (Spring Picnics of the Daily 'Vienybė') held at Linden Parke in Union City, Conn. Includes program details, photos of participants, and contact information.

